
Dobryczyce, st. 1, gm. loco, woj. łódzkie, AZP 79-51/1

Informator Archeologiczny : badania 33, 82-83

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

e) 1 piec – jest to obiekt o wymiarach 268 x 126 cm, którego wypełnisko na obwodzie stanowił ciemnoszary piasek, zaś partia centralna zajęta była warstwą przepalanej gliny (rumosz glinianej kopuły). Jego wypełnisko poniżej stropu tworzyła warstwa intensywnej spalenizny, z nielicznymi fragmentami ceramiki i kości zwierzęcych. Piec ten miał najprawdopodobniej charakter gospodarczy, być może związany z przygotowywaniem żywności (?).

W zakresie form ceramiki wyróżniono: wazy/amfory, misy, czerpaki, talerze, naczynia sitowate, garnki jajowate. Udział fragmentów zdobionych wynosi w tym zbiorze zaledwie 2,8% ogólnej liczby ceramiki, wśród których najliczniejszy jest element zdobniczy w postaci zwielokrotnionego horyzontalnego pasma linii, zlokalizowanych w górnej strefie brzuśca.

Rolę datowników w tym zbiorze pełnią: garnki typu jajowatego, które posiadają pod krawędzią guzy plastyczne, naczynie zasobowe całkowicie chropowate, z zagięciem wylewu do wewnątrz, talerze, ornament płytkich linii rytych w układzie pojedynczym lub zwielokrotnionym lub w kombinacji z układem dołków, guzy i listwy plastyczne, występujące w górnej części naczyń, obustronne czernienie i polerowanie powierzchni naczyń – są to charakterystyczne cechy stylistyki wczesnej epoki żelaza i na tej podstawie chronologię osady ustalono na starszy okres halszacki (HaC).

3. Ślad osadniczy kultury wielbarskiej – źródła stanowią zaledwie 3 fragmenty ceramiki odkryte na złożu wtórnym w obiekcie kultury łużyckiej; m.in. wyróżniono tu fragment garnka zdobionego motywem trójkątów, w postaci pól naprzemian gładkich i chropowatych, którego można kwalifikować do III grupy naczyń wg klasyfikacji ceramiki tej kultury wg R. Wołągiewicza. Chronologia tego typu ornamentu jest w rozwoju tej jednostki kulturowej dość wąska i precyzyjna i ogranicza się prawie wyłącznie do przełomu faz B2/C1 okresu rzymskiego.

4. Punkt osadniczy z okresu średniowiecza – wyłącznie z powierzchni stanowiska pochodzi 11 fragmentów ceramiki, z których 5 zakwalifikowano do wczesnego średniowiecza (faza E) i 6 do późnego średniowiecza (koniec XV wieku).

Badania na stanowisku zakończono, a materiały z tych badań oraz dokumentacja są przechowywane w Muzeum w Złotowie.

Wyniki badania zostały opublikowane w „materiały Zachodniopomorskie”, t. XLVI, s. 67-106.

Chabielice, st. 12, gm. Szczerców, woj. łódzkie – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Cieszyn, st. 14, gm. *loco*, woj. śląskie, AZP: 109-44/18 – patrz: neolit

Cieśle, st. 11, pow. Poznań, woj. wielkopolskie, AZP 53-25/72 – patrz: młodszy okres rzymski – okres wpływów rzymskich

DOBRYSZYCE, st. 1, gm. *loco*, woj. łódzkie, AZP 79-51/1

- cmentarzysko kultury pomorskiej z okresu lateńskiego

Wykopaliskowe badania archeologiczne, przeprowadził w terminie od 15 do 30 września, mgr Jacek Ziętek (autor sprawozdania, Muzeum Regionalne w Radomsku). Finansował WKZ w Łodzi. Przebadano powierzchnię 2 arów.

Cmentarzysko położone jest na wydmy w pobliżu rzeki Kręcicy. Stanowisko badane było już w 1873 roku przez prof. Adolfa Pawińskiego, który odkrył 17 grobów skrzynkowych oraz zebrał informacje o dwóch innych zniszczonych grobach z tego stanowiska. W ubiegłym roku odkryto grób skrzynkowy kultury pomorskiej. Tegoroczne prace doprowadziły do odkrycia kolejnych trzech grobów jamowych kultury pomorskiej. Wyposażenie tych pochówków składało się wyłącznie z ułamków

naczyń glinianych, krzemieni oraz spalonych kości ludzkich. Wnosząc na podstawie tegorocznych badań można stwierdzić, że stanowisko to nie zostało przebadane jeszcze w całości.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Radomsku.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. V, s. 135-146.

Z powodu dużego zniszczenia cmentarzyska oraz ciągłego zagrożenia, wynikającego z niszczenia terenu wydmy przez ludność miejscową wybierającą piasek, badania na tym stanowisku winny być kontynuowane w latach następnych.

DZIECINÓW, st. 22, gm. Sobienie-Jeziory, woj. mazowieckie, AZP 62-69/68

- osada kultury łużyckiej późnej epoki brązu
- osada kultury łużyckiej z wczesnej epoki żelaza
- cmentarzysko kultury pomorskiej i kultury grobów kloszowych z wczesnej epoki żelaza

Badania prowadziła mgr Mirosława Andrzejowska. Finansowało Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko w Dziecinowie położone jest na północnym skraju piaszczystego wyniesienia należącego do zgrupowania wydmy rozciągających się wzdłuż pradoliny Wisły na południe od Otwocka. Odkryte w 1990 roku w trakcie badań AZP oznaczone zostało jako cmentarzysko kultury pomorskiej i kultury grobów kloszowych, zagrożone zniszczeniem wskutek powierzchniowego pozyskiwania piasku i silnych procesów denudacyjnych.

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach 18-27 sierpnia zostały podjęte w wyniku wpłynięcia do Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Warszawie informacji o przypadkowym odsłonięciu grobów ciałopalnych. Odkrycia dokonano w wybierzysku powstałym w trakcie kilkuletniej, intensywnej eksploatacji piasku, która doprowadziła do zniszczenia około 40% powierzchni stanowiska ocenianej na 0,8 ha.

Celem prac była rejestracja i zabezpieczenie widocznych na powierzchni pozostałości uszkodzonych lub zniszczonych obiektów oraz przebadanie pasa bezpośrednio przylegającego do krawędzi wybierzyska od strony wschodniej, w rejonie kulminacji wyniesienia. Przebadano ogółem powierzchnię około 1,2 ara, a na obszarze zniszczonym odnotowano kilka miejsc (punktów) występowania skupisk materiału zabytkowego. Łącznie zarejestrowano 27 obiektów o różnym charakterze i stopniu przetrwania.

Całkowicie zachowanym i najciekawszym obiektem był wielonaczyniowy grób kultury pomorskiej (obiekt 2), zlokalizowany na kulminacji wyniesienia w pobliżu grobu 1 (również wielonaczyniowego), eksplorowanego w trakcie interwencji konserwatorskiej. Obiekt ten, w postaci owalnej jamy o wymiarach około 2,5 x 1,5 m zawierał 10 naczyń ustawionych w dwóch równoległych rzędach. Dziewięć z nich zawierało szczątki ciałopalne, jedno pełniło funkcję przystawki lub popielnicy symbolicznej, obok niego znajdowała się niewielka przystawka - misowaty pucharek na pustej nóżce. Popielnice przykryte były pokrywkami czapkowatymi, niektóre zawierały drobne, przepalone ozdoby, m. in. szpile brązowe z łabędzią szyjką i główką zwiniętą w uszko. Wyjątkową cechą obu grobów był całkowity brak konstrukcji kamiennych - typowych dla wielopopielnicowych grobów kultury pomorskiej. W pobliżu obiektu 2 odkryto pozostałości kilku pojedynczych grobów popielnicowych i kloszowych.

W wybierzysku piasznicy, w części zachodniej wyniesienia, oprócz resztek zniszczonych grobów zarejestrowano obiekty osadnicze w postaci jamy (obiekt 11) i palenisk (obiekty 7, 8, 9, punkty VII i VIII). Materiał ceramiczny, który w nich wystąpił świadczy o przynależności osady do kultury łużyckiej ze schyłku epoki brązu i z wczesnej epoki żelaza.